

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

שבת דף צב.

המוציא פירות מרשות היחיד לרה"ר באופנים דלהלן מה הדין?

הוציאן ביד - וגופו ברה"י	הוציאן בכלי - והכלי מקצתו ברה"י	
פטור - דאגד גופו שמיה אגד	חייב - דאגד כלי לא שמיה אגד	לאביי אחר האיפוך
חייב - דאגד גופו לא שמיה אגד ¹	פטור - דאגד כלי שמיה אגד	לרבא אחר האיפוך

שבת דף צב:

הצורך מעות בסדינו ונתנו במקומות דלהלן, מה הדין?

נתנו לפניו ובא לו לאחרי	נתנו לאחרי ובא לו לפני	
פטור דהו"ל כמתעסק ולא מתכוון ²	חייב ³	בסתם אדם
חייב - דכן דרכו להיות מסתובב		באשה החוגרת בסינר ⁴

הצורך מעות בסדינו ונתנו במקומות דלהלן, מה הדין?

ועתה הוא לפניו	ועתה הוא לאחוריו	
חייב	פטור	נתנו לפניו...
חייב	לר' אלעזר	נתנו לאחוריו...
חייב ¹	לרב אשי	

¹ תמחה הגמ', איך יתכן שבאופן זה יהיה חייב, הא תנן בריש מכלתין "פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונטל העני מתוכה וכו' - שניהן פטורים", הרי שבעה"ב פטור על הוצאתו מביתו לבחוץ, ועל כרחך משום דגופו אגוד בפנים ולא הוא הוצאה. ותירצה הגמ', דלעולם לאו שמיה אגד, אולם התם מיירי בהוציא מעל ג' טפחים - ולא הוא הנחה ברה"ר, והכא מיירי תוך ג' טפחים דאיכא הנחה ברה"ר. וכתבו התוס' (ד"ה התם), דלר"ע דס"ל "קלוטה כמי שהונחה" - וגם ביותר מג' טפחים יש הנחה, אם מתניתין דריש מכלתין אליביה (כאוקימתת רבה), על כרחך דס"ל דאגד גוף לא שמיה אגד, ולא חשוב שיצא החפץ מרה"י.

² ביאר רבא בגמ', שלאחרי הוא שמירה פחותה מלפניו, והרי דכלפי מה שנתכוון לשמור לפניו ובא לו לאחרי - הוא מתעסק. אלא שיש להקשות, דכיון שבגמ' לקמן מבואר שבהתכוון לאחרי ובא לו לאחרי (שנתקיימה מחשבתו) הוא חייב, וא"כ גם במתכוון לפניו ובא לו לאחרי, הוא כמתכוון לחתוך מחובר זה וחתך מחובר אחר, ואפי' רבא דס"ל לעיל (בדף עב:) דבמתכוון לחתוך תלוש וחתך מחובר שפטור משום שלא נתכוון לחתיכה דאיסורא, במתכוון לחתוך מחובר זה וחתך מחובר אחר - הוא מודה שחייב, וקשה על התנא דמתניתין שפוטור. וצ"ל כפי המבואר בירושלמי על משנתנו, ששמירה לפניו ולאחרי חשבות כשני מלאכות שונות, והם כמו שני מינים, והדין הוא שבמתכוון לחתוך ענבים וחתך תאנים שפטור, לכן גם כאן פטור.

³ ובגמ', העמיד ר' אלעזר את הרישא והסיפא במחלוקת תנאים, דהבין ר' אלעזר דכמו שברישא יש לפטור בלפניו ובא לו לאחרי - משום שלא נתקיימה מחשבתו, כך יש לפטור בסיפא בלאחרי ובא לו לפניו - משום שלא נתקיימה מחשבתו. אכן רבא תירץ, דהסיפא שאני, דכיון שעלתה בידו שמירה טובה יותר, חשיב נתקיימה מחשבתו.

⁴ ולר' יהודה ה"ה ברצים המוציאים פתקים. ופירש"י, דאפי' אם נתכוון לתת לרץ פלוני ונתן לרץ אחר, חשיב שנתקיימה מחשבתו, כיון שאינו חשוב לאיזה רץ יתן הפתק. וכתב רש"י שלבו מגמגם בזה. ונראה הטעם, דאינו דומה לנידון משנתנו. ולכן פירש הר"ח בתוס' והרשב"א, שדרך רצי המלך לתת הפתקים בכיס או בקנה חלול התלוי בחגורתם, ולא איכפת להם כל כך אם מסתובב לאחוריו או לפניו. אמנם כיון שאין דרכו להסתובב כל כך כמו סינר, לכן ת"ק פליג בזה וס"ל שדוקא באשה החוגרת בסינר הדין כן.

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

שבת דף צב:

הצורך מעות בסדינו ונתנו במקומות דלהלן, מה הדין?

פונדתו ופיה למעלה	פונדתו ופיה למעלה	לאחריו ובא לו לאחריו	לאחר ידו לאחר רגלו	
חייב	חייב	חייב	פטור	לתנא קמא
חייב	פטור	למסקנא חייב	פטור	לר' יהודה

שנים שעשו מלאכה באופנים דלהלן מה דינם?

זה יכול וזה יכול ²	זה אינו יכול וזה אינו יכול ³	זה יכול וזה אינו יכול	
כל אחד מהם חייב	כל אחד מהם חייב	אחד מהם חייב והשני פטור ⁴	לר' מאיר
שניהם פטורים	כל אחד מהם חייב	אחד מהם חייב והשני פטור	לר' יהודה
שניהם פטורים	שניהם פטורים	אחד מהם חייב והשני פטור	לר' שמעון

¹ וביאר רב אשי, דאף שלכאורה יש לדייק מזה שנקטה הסיפא את המקרה דלאחריו ובא לו לפניו חייב, דמשמע דבלאחריו ובא לו לאחריו פטור. זה אינו, דיש לומר לאידך גיסא, דבא לחדש שלא מבעיא לאחריו ובא לו לאחריו שנתקיימה מחשבתו - שחייב, אלא אפי' לאחריו ובא לו לפניו, שלכאורה לא נתקיימה מחשבתו ויש לפטור, בכל אופן חייב, דבכלל שמירה מעולה שמירה פחותה, וחשוב שנתקיימה מחשבתו.

² כלומר, שכל אחד מהם היה יכול לעשות את המלאכה לבדו בלי עזר חברו.

³ כלומר, שלא יכולים לעשות את המלאכה לבד, אלא דוקא עי"י שיעשו אותה שניהם, וכך דרך המלאכה להעשות בשנים.

⁴ ולקמן (בדף צג.) תבאר הגמ' מי החייב מי הפטור.